

Dobrovolníci pomohou s údržbou hřbitova

Jiří Růžicka

Na tradiční workcamp do Holešova na Kroměřížsku míří dobrovolníci z celého světa. Chtějí pomoci s údržbou historicky cenného holešovského židovského hřbitova.

Právo o tom informovala Dana Podhajská z Městského kulturního střediska v Holešově.

Workcamp je doprovodným projektem Festivalu židovské kultury Ha-Makom

„V Holešově začíná tradiční workcamp Jewish Holešov 2018, mezinárodní dobrovolnický projekt, do kterého se každý rok zapojují lidé z celého světa, aby pomohli očistit a opravit židovský hřbitov. V rámci desetidenního pobytu však nebudou jen pracovat, čekají je výlety po okolí a setkání s místními lidmi,“ sdělila Podhajská.

„Tentokrát nebudeme mít asijské zastoupení jako v minulých letech, ale bude to více jižní karneval,“ glosuje letošní zastoupení cizinců koordinátor akce František Brázdilík, který se o dobrovolníky staral již loni.

Do Holešova přijíždí triadvacetiletý pár z Turecka, osmnáctiletý chlapec a dívka z Francie,

Dobrovolníci z celého světa tradičně přijíždějí do Holešova, aby pomohli očistit a upravit místní židovský hřbitov.

kteří chce pomoci lidem v nouzi a zažít jinou kulturu. Dále třicetiletá Španělka a jednadvacetiletý Španěl, oba opět s příslibem poznání jiné kultury,

a nakonec dvě zkušené dobrovolnice z Mexika ve věku 27 a 31 let, které zažily i jiné workcampy, například v Kanadě a na Islandu. Nejzajímavější je

ale zkušenost jedné z nich s kempem pro mexické děti trpící cukrovkou.

Dobrovolníci začínají ve středu 18. července a končí v neděli

28. července. Budou pracovat pět až šest hodin denně, vzájemně si budou vařit tak, aby ochutnali všechny zastoupené mezinárodní kuchyně, a zbytek času

chtějí poznávat kraj, lidi a památky. Tradičně je čeká výlet do Kroměříže a na Hostýn a opékání špekáčků, což je pro ně docela raritní zážitek.

Workcamp Jewish Holešov 2018 je projektem, který pro pořadatelství Městské kulturní středisko Holešov s finančním přispěním Židovské obce Brno zajišťuje nevládní nezisková organizace INEX-SDA. Konkrétní náplň práce dobrovolníků je vyhrabat hřbitov, posekat trávu, očistit náhrobky a ošetřit jejich kovové části.

Židovský hřbitov má svůj původ zřejmě již ve 2. polovině 15. století. Nejstarší dochovaný identifikovaný náhrobek je z roku 1646. První písemné zmínky o hřbitově sice pocházejí z roku 1651, ale lze předpokládat, že nynější židovský hřbitov se rozprostírá na původním pohřebišti.

Je situován severozápadně od středu ghetta asi 100m od Šachovy synagogy, unikátní stavby, jejíž význam přesahuje hranice regionu a která bývá označována jako světový unikát. Nese jméno po významném učenci, rabínu Sabbatai ben Meir ha Kohenovi, který je také na židovském hřbitově pochován.

Akce je samostatným doprovodným projektem Festivalu židovské kultury Ha-Makom, který se v Holešově koná od 24. do 29. července 2018.

Beskydská hřebenovka podpoří chaty

Podpořit horské chaty v Beskydech mohou všichni, kteří se zapojí do rodinného sportovního projektu nazvaného Beskydská hřebenovka. Ten se uskuteční o třech prázdninových víkendech v okolí turistických chat Prašivá, Skalka a Kamenitý.

„Prostřednictvím hravých kondičních a rodinných závodů je cílem projektu z dobrovolného startovního a sponzorské podpory zatraktivnit horské

chaty a přiblížit je rodinám s dětmi. Chceme tak zábavnou formou zvýšit motivaci dětí k pohybu a zároveň k respektování přírody Beskyd,“ vysvětlil Martin Stiller z beskydského odboru Klubu českých turistů. Veškeré prostředky získané v rámci projektu budou použity na zvelebení horských turistických chat vybavením pro rodiny s dětmi.

Na Prašivě se akce uskuteční

už tuto sobotu, 21. července. O dva týdny později, v sobotu 4. srpna, se Beskydská hřebenovka přesune k horské chatě Skalka a v sobotu 25. srpna bude na chatě Kamenitý. „Akce se konají vždy ve dvou kategoriích, trasy budou uzpůsobeny pro rodiny s dětmi a v některých případech i pro kočárky,“ poukázal.

Na Prašivě odstartuje Beskydská hřebenovka dopoledne. „Mezi desátou a dvanáctou

hodinou bude připravena pro zájemce vzdělávací lesní procházka z parkovišť po standardních turistických značkách z Dobratic, Vyšních Lhot a Komorní Lhotky k turistické chatě Prašivá. Na místě vystoupí finalista SuperStar Martin Šafařík, děti budou moci cvičit, soustěžet nebo si mohou vyrobit lepoprelo s příběhem,“ popsal Stiller. Více o projektu na beskydske-hrebenovky.cz. (plk)

Letní opravy ve školách

Opravy ve školách začaly se začátkem letních prázdnin i v Kroměříži. Hned ve třech se bude rekonstruovat sociální zařízení. „Běžné opravy a údržba jsou ale naplánované ve všech školách zřízených městem,“ řekl starosta Jaroslav Němec (nez.). Celkem město hodlá v létě do školských zařízení investovat zhruba 12,2 miliónu korun.

Na běžnou údržbu letos školy vynaloží celkem asi 8,5 miliónu korun, loni to bylo asi o 400 tisíc

korun méně. „Jedná se například o malování tříd a chodeb, opravy a úpravy dané požadavky na bezpečnost a hygienu, revizemi zařízení, elektroinstalací a podobně.

Dále jde o opravy omítek, výměny koberců a linolea, ošetření parket, natírání dveří a také o servis a revize kotelen, školních kuchyní, tělocvičen a šaten,“ popsal vedoucí radničního odboru školství, mládeže a sportu Jiří Pánek. (jr)

Stromy v Uničově dostávají vláhu z vaků

Nové pomůcky – plastové zavlažovací vaky – začaly používat k závlivce stromů Technické služby (TS) Uničov. Zahradníci je nyní střídavě přikládají ke zhruba 50 vytípaným stromům po celém městě, které jsou nejvíce ohroženy suchem; ve směs se jedná o výsadbu z posledních tří let. Právo to řekl mluvčí uničovské radnice Marek Juráš.

Jde podle něj o extrémně odolné plastové vaky, které fungují jako klasická kapková závlaha. „Když přijede kropička, tak strom jednorázově zalije třeba 30 litry. Pokud ale není kolem kmene dostatečná závlahová mí-

Foto Městský úřad Uničov

sa, většina vody se rozteče do okolí. To u závlahového vaku nehrozí,“ popsal funkci novinky ředitel uničovských TS Luděk Zamazal.

Běžné jsou vaky plněny zhruba 60 litry vody, která odtéká asi devět hodin. Proto se veškerá vlaha dostane do půdy a dále ke kořenům stromů. „Vak lze použít jako jednoduchý nebo dva sepnuté. Jejich objem vždy zmenšuje kmen, který obepínají. Ale pokud dva sepnuté položíme vedle stromu, lze v tu chvíli využít celý je-

jich objem, který je až 190 litrů,“ vysvětlil ředitel a dodal, že TS zakoupily 20 vaků, každý stál něco přes 600 korun.

Zavlažovací vaky se začaly užívat v USA zhruba před 30 lety. Bohaté zkušenosti s jejich funkcí má například Stockholm, kde jsou instalovány u zhruba osmi stovek stromů. Švédové nechávají závlahové zařízení u dřevin po celou sezónu, aniž by znamenali nějaké náznaky vandalisumu. „U nás se vaky na konci pracovní směny TS uschovaly. Mimo jiné proto, že nezůstávají u jednoho stromu, nýbrž jejich umístění se průběžně mění,“ konstatoval Juráš. (pem)

Zavlažovací vaky začali v Uničově používat minulý týden.

Brněnští nadšenci vracejí do našeho života staré věci

Michal Št'astný

Staré knihy, psací stroje nebo zažloutlé tiskoviny jsou pro mnohé nepotřebným harampádem. Pro milovníky historie z brněnského spolku Retro-use mají však cenu zlata. Nadšenci pak nepotřebné předměty půjčují muzeím nebo filmařům.

„Projekt vznikl před dvěma roky s cílem uchovat naši identitu prostřednictvím věcí, které vznikly před rokem 1989. Dnes tyto předměty většinou nemají žádnou hodnotu a často končí v popelnicích. Kromě historického významu má Re-use i ekologický efekt. Věci se totiž nemusí vyhazovat a mohou zase jiným několik let sloužit,“ řekl historik Pavel Paleček a zakladatel projektu Re-use, jehož středisko se nově přestěhovalo ze Škrobárenské do Francouzské ulice.

Nejčastěji lidé do prostor retro centra nosí skleničky, porcelán, kazety, gramofonové desky, časopisy nebo knihy, kterých pracovníci od založení centra nahromádili přes 75 tun. Občas se ale k brněnským sběratelům dostanou i skutečné poklady. „Mezi nejceněnější exempláře, které se k nám dostaly, patří třeba set karlovarského porcelánu, jenž je nyní součástí expozice vily Stiassni, nebo různé knihy s koženými hřbety,“ tvrdí historik, který v Brně stojí také třeba za zpřístupněním protiatomového krytu 10-Z pod Špilberkem, kam lidé rovněž mohou nosit své staré cennosti.

Holinky z Gottwaldova

Brněnský projekt, který je svou formou v Česku ojedinělý, si oblíbili nejen lidé, kteří si mohou z prostor střediska odnést

Foto Michal Št'astný

Historik Paleček ukazuje cenný exponát, ještě nerozbalený bytový ionizátor vzduchu, ke kterému má muzeum i originální účtenku.

zajímavou kuriozitu, ale také zástupci kulturních institucí po celém Česku. Palečka proto každou chvíli uhánějí nejružnější filmaři, divadelníci nebo ředitelé muzeí a galerií. Pokud může, všem se snaží vyhovět.

„Například volal ředitel Moravské galerie, že jim k expozici chybí staré gumáky z tehdejší firmy Svit Gottwaldov. Tyto holinky se normálně nedají nikde sehnat, protože často zapáchají nebo se rozpadají. Nikdo je proto nezkouší prodávat ani na internetových aukcích. Národní muzeum si zase zapůjčilo například krabičky od sirek, holičský strojek Moskva, prskavky nebo lék Stopangin v originálním obale,“ vyjmenoval Paleček.

Jedinou a zároveň hlavní podmínkou k tomu, aby si ale zájemci nebo muzea mohli něco ze sbírky odnést, je to, aby věci neprodávali nebo nevyhazovali.